

Aeroport 14 d'octubre

El dubte que ens persegueix de fa temps és si sabrem descodificar el moment. La resposta a la sentència serà una lluita compartida, o ens deixarem arrossegar una altra vegada al racó de les minories?

Jordi Muñoz

Foto: Ivan Giménez

9:07 - He deixat els xiquets a l'escola i enfile cap a la facultat amb la bicicleta, com tants altres dies. Sona el mòbil i és un missatge d'en David, que ens envia petons preventius. Del David n'hem après moltes coses en aquests (ai) gairebé vint anys. Però **diria que l'aprenentatge més crucial és la gran importància que té cuidar-nos els uns als altres**, i la naturalesa radicalment política d'aquesta manera de fer. De mantenir els vincles, d'estar allà en els moments difícils i importants. És, en el fons, la pràctica quotidiana del que ens deia el feminisme: allò personal és polític.

9:14 - Encara a la bici, torna a avisar el Telegram. La publicació de la sentència és imminent, ens diuen que les secretàries judicials són a les presons per notificar-les als condemnats i condemnades. El cor batega més fort.

9:23 - "El supremo condena a Oriol Junqueras a 13 años de cárcel y a 9 años a Cuixart y Sánchez." "11 i mig per Forcadell". "Son uns fills de puta". "Son uns fills de puta". "100 anys de presó". "99 i mig, sí". "Uns bèsties". "Estic molt trist. Quina puta merda". "No, estem enfadats i cabrejats, no fets caldo: no els donem el gust". Missatges i més missatges, que no puc llegir.

Avaluem danys. El primer pensament és pel Raül, que segurament avui necessitaria més que altres

dies aclarir les idees a la piscina, i ja no ho podrà fer. I pel Jordi, que ens ha dit moltes vegades que estava preparat pels dos dígitos, i finalment ha quedat just per sota. Ells ho tenien assumit, però sempre quedava el dubte i el raconet per l'esperança. Després per la Carme Forcadell i per l'Oriol Junqueras, amb qui tinc una conversa inacabada. I per tots els altres: Bassa, Rull, Sánchez, Turull, Forn. També pel Carles Mundó que, per segona vegada, haurà rebut una bona notícia personal en un context de merda i em pregunte com es gestiona això.

Hi havia l'ambient elèctric que precedeix les tempestes. Però no sabem ben bé com serà, la tempesta que s'atansa

9:35 - Al despatx, el segon pensament és per nosaltres, col·lectiu. Com estem? Què passarà ara? Feia dies que hi havia aquell ambient elèctric que precedeix les tempestes. Però no sabem ben bé com serà, la tempesta que s'atansa. **De moment, el dubte és si estem tristos o enrabiats.** Tinc un pensament fugaç pel conte que explicàvem als xiquets per destriar les emocions: la ràbia és vermella i la tristesa, blava. Jo estic trist. Per ells i elles, i per tots plegats. I pense en el missatge d'en David: *petons*. Ara és més reconfortant encara. Molta gent ens diu: i què us pensàveu? Doncs no ho sé, però en aquest cas esperar-ho no ho fa menys dur. Al cap d'unes hores, com sol passar, en Jordi Armadans ho expressarà millor que jo en un tuit. Armadans sal de mi cabeza, li responc.

Com ho hem de llegir tot això? Són uns bèsties i això fa por: ara no puc anar més enllà. Un gènere periodístic que em resulta particularment molest són les 'anàlisis d'urgència'. Recorde encara la nit del 3 d'octubre de 2017: vaig viure en directe des de Catalunya Ràdio el discurs balcànic de Felip VI que em va glaçar la sang. Va ser incòmode. Obligat a dir alguna cosa, quan només volia callar. No sé si hi ha professionals de les anàlisis d'urgència, en tot cas jo sé segur que no ho soc. Ara només puc mirar per la finestra i veure passar de reüll centenars de notificacions de WhatsApp.

11:45 - Finalment, podem eixir al carrer. La columna universitària ja ha enfilat cap a Plaça Catalunya, i uns quants que anem tard agafarem el metro per anar-hi directament. Debatem breument sobre si hem de baixar a Liceu, Passeig de Gràcia o Catalunya, perquè no sabem ben bé com ens trobarem la plaça. Finalment, eixim per Canaletes, on fa anys solíem quedar els habitants de Barcelona. Estem tristos o enrabiats? Encara em ronda pel cap la mateixa pregunta del matí.

12:30 - La Plaça Catalunya està força plena. Sobretot d'estudiants. No se'n veien tants des de l'octubre del 2017. No sabem encara què vol dir això, però alguna cosa voldrà dir. Però a la plaça gairebé no hi ha crits. A primer cop d'ull, no hi ha ràbia. Potser és que estem tristos. O potser sí que estem enrabiats, però encara ens dura el calfred. Com estarem en unes hores?

13:00 - La xarxa de dades deu estar saturada, i no acaba d'entrar el missatge que havien anunciat per la una. Ara sí: A l'aeroport. Quan alcem la vista del telèfon, veiem com s'aixequen cartells: *tothom a l'aeroport*. **Les brometes dels cíncics habituals sobre la gimcana i la cançoneta del tsunami s'esgoten: sembla que la cosa va de bo.** Què fem, què fem? Hi anem. Sí, home, anem-hi.

Mentrestant, em truca un periodista -a qui aprecie molt- per demanar-me una anàlisi d'urgència. Dos mil caràcters. Estic de camí a l'aeroport, li dic. Parlem-ne en unes hores, però ho tinc difícil. No sabia que dir, tampoc. Just en aquell moment ens n'adonem que no hem fet cas de cap consigna de les que corrien fa dies: no tenim bateries als mòbils, ni carregadors, ni menjar ni aigua. Fem un entrepà ràpid abans de començar a voltar per l'àrea metropolitana per mirar d'arribar a l'aeroport.

Les formes de protesta es contagien per imitació. I avui, el contagi és immediat i potencialment global

Això de l'aeroport diria que formava part de les coses que aquest moviment tenia 'pendents'. Com la manifestació a Madrid. Sobretot des de que ho van fer a Hong Kong. Sempre ha passat, que les formes de protesta es contagien ràpidament per imitació. I avui, en temps d'internet a la butxaca, el contagi és immediat i potencialment global.

És important, perquè **el repertori de l'acció col·lectiva necessita innovacions i modulacions per no caure en la rutina i la ritualització**, que acaba per fer-la innòcua. Sorprenentment, li ha passat això fins i tot a les grans manifestacions de l'11 de setembre. Sembla que omplir la Diagonal o la Gran Via ja no té cap efecte. És sorprenent perquè, vistes en perspectiva comparada, aquestes mobilitzacions són espectacularment grans, tenen proporcions inèdites. Però ara ja estan descomptades i calia fer coses diferents. Com l'aeroport. No sabem encara quanta gent hi arribarà, ni com acabarà el dia. Però potser en el futur 'fer un aeroport' formarà part del nostre repertori, i de la nostra memòria col·lectiva. És difícil, en tot cas, pensar gaire en el futur.

14:30 - Hem arribat a Collblanc: deien que la L9 del metro funcionava. Algú deia que només fins a Parc Nou. Ara ja està totalment aturada. Diuen que hi ha càrregues a la sortida del metro, a la terminal. A fora de Collblanc, un grup marxa caminant cap a l'Aeroport, seguint algú amb un megàfon que no funciona. Altres grupets es van perdent. Hi ha una mica de confusió. No sabem si anar a peu, buscar el cotxe i intentar acostar-nos una mica més, o mirar d'arribar a Bellvitge i caminar des d'allà. Finalment anem a provar sort a Sants. Diuen que ara la RENFE funciona. I després diuen que no va. És dia de rumors.

15:00 - Entrem a l'estació de Sants, plena d'antiavalots i molt blindada. Sembla que esperaven el tsunami a Sants i no a l'aeroport. Hi entrem a peu, perquè el metro no hi fa parada. Tenim poques esperances, però baixem a l'andana i en 10 minuts som dalt d'un tren cap a l'aeroport. El tren va ple: alguns viatgers amb maletes, i molta gent sense maletes, com nosaltres.

15:40 - La T2 està blindada, només passa gent amb bitllets. Veiem els primers policies nacionals amb escopetes de pilotes de goma, de les que va prohibir el parlament de Catalunya. Però ells, el Parlament de Catalunya, sembla que se'l passen per l'engonal. Una columna llarga camina cap a la T1. Creuem polígons i algun descampat, fins que arribem a l'autopista d'entrada. Allà ja fa olor d'èxit esclatant: **una riuada constant de milers de persones camina cap a la terminal, i tots els accessos estan col·lapsats**. Aneu amb compte, ens diuen amics i familiars de prop i de lluny cada vegada que connectem -breument- el mòbil. Reservem bateria perquè no sabem quan la necessitarem.

Cacem al vol la conversa telefònica d'un viatger amb americana i corbata que surt caminant de la terminal: **'it's like Hong Kong'. Aquesta era la idea, sí**. Ens comencem a demanar si serem a primera plana del New York Times. Crec que no: el món és un lloc molt bèstia i treure el cap en l'atenció mediàtica internacional no és gens fàcil. I menys encara mantenir-t'hi. Encara recorde quan, el 2017, havia de fer una entrevista per Al Jazeera English que va quedar cancel·lada per un tiroteig a Texas amb 40 morts. És la lògica dels cicles de notícies, cada cop més curts.

Em fixe en un cartell d'AENA amb el nom de l'aeroport: "Barcelona- Josep Tarradellas". En el seu moment vam fer algunes bromes sobre aquell "gest" del govern espanyol quan van fer el seu consell de Ministres a Barcelona. Fins i tot vam posar aquell nom a algun grup de WhatsApp. No entenem res, si pensaven que allò era un gest. Avui ho recorde i ja no em fa gràcia, perquè aquella incomprensió ens ha portat fins ací. I vés a saber.

Aviat veiem els riscos: policies desbordats que reaccionen amb violència a petites provocacions innòcues

16:30 - 3 hores i mitja després, som a l'aeroport. La imatge és impactant: milers de persones per tot arreu. Aviat veiem els riscos, també. Línies de policia improvisades i mal col·locades, que es van movent a cops i salves. Polícies molt nerviosos i desbordats que reaccionen amb molta violència a petites provocacions innòcues. Mai no saps si és manca de professionalitat, o excés de professionalitat. I tampoc no saps quina de les dues hipòtesis és més preocupant. **Fa patir. Perquè entre els manifestants també hi ha molta testosterona.**

Tot plegat fa patir. I fa pensar, també. Hem avaluat tots i totes els riscos adequadament? Em ve al cap un taller que vam fer fa 19 anys a una nau als afores de Praga que servia de centre de coordinació. Havíem arribat a la ciutat nou dies abans per preparar-nos per mirar de bloquejar la cimera de l'FMI i el Banc Mundial. Una activista nord-americana que venia de Seattle ens parlava de la importància d'avaluar riscos, els propis i els de la gent del nostre voltant. De que **calia crear espais de protesta diversificats, perquè tothom s'hi pogués sentir còmode amb el nivell de risc que volgués assumir.** Per això a Praga hi havia columnes amb codis de colors que tothom entenia. Blau, rosa, rosa-daurat, groc, negre. Tot allò de Praga llavors ens semblava molt gran, però era petit en comparació al que fem avui. Però, paradoxalment, en aquest sentit, ens hem preparat molt menys que llavors. Hi pense molt, aquests dies, en Praga i en Gènova. Però en Gènova preferisc no pensar-hi perquè a Gènova hi vam conèixer la por. I això d'avui ens fa patir, però no ens fa por. Potser ens n'hauria de fer?

17:30 - Segueixen les anades i vingudes. Hi ha qui buida un extintor. Cops de porra, contusions i projectils de foam disparats de manera gratuïta i amb voluntat manifesta de fer mal. Massa poques ambulàncies, incomprendible. En cosa de segons, passem del pícnic a les corredisses. I després, de nou al pícnic. I enmig del caos, una llarga cua, ben ordenada, per anar al lavabo. Tot és estrany, avui.

El risc de tindre desenes de milers de persones a un lloc així, durant moltes hores, sense res a fer, és evident. I comencen les preguntes lògiques. Per què no hi ha cordons d'interposició de gent amb armelles de colors? Per què ningú no dona consignes sobre el terreny? Per què no tenim cap sistema de megafonia? La resposta, malauradament, és evident: **els darrers que ho van fer -el 20 de setembre de 2017- acaben de ser condemnats a 9 anys de presó.** L'estat s'ha carregat aquesta possibilitat. Aquests dies en recollirem els fruits. I ells també.

18:40 - Plou. I començarem a tornar cap a casa. A cuidar-nos i a cuidar. Anem recollint gent molt variada per anar tornant. I de tornada a la T2, la pluja ho fa tot una mica més dantesc. Turistes que intenten atansar-s'hi arrossegant carrets de maletes i de xiquets. Els ajudem a saltar les tanques de l'autopista, i fan cara d'espantats. Mentrestant, el grup de Whatsapp canvia de nom: ara és diu "Aeroport 14 d'Octubre". Hi ha molta gent que arriba ara. Ens reconforta una mica veure més varietat generacional en la gent que va arribant. Ens creuem amb amics que tornen, alguns han rebut cops. I d'altres que hi van: "cuideu-vos, que de noche todos los gatos son pardos". No sabem si hi haurà trens o metro per tornar: fa estona que la bateria del mòbil agonitza.

19:30 - Finalment afluixa la pluja, hem arribat a la T2 i un tren surt cap a Sants. El podem agafar i, gràcies a una correguda per l'andana, aconseguim arribar al primer vagó, on podem seure i descansar. I tenim converses quotidianes, i ens expliquem anècdotes. Però és difícil no pensar en què vindrà després: només és dilluns.

La resposta a la sentència serà una lluita compartida, o ens deixarem arrossegar al racó de les minories?

Hem escoltat de refiló les declaracions irresponsables de Pedro Sánchez. I en algun grup de WhatsApp hi ha debat sobre què farà el govern espanyol. A mi em sembla que el PSOE ja ha triat, i no en podem esperar res. Res de res. **Però em preocupa més què farà l'independentisme.** Com es digeriran les càrregues d'avui, com anirà la resta de la setmana. Quin paper tindrà el govern i què podran dir els presos i les preses. I el dubte, que ens persegueix de fa temps, de si sabrem descodificar el moment, i articular una gramàtica de la resposta àmpliament compartida o, si més no, compartible. La resposta a la sentència serà una lluita compartida, o ens deixarem arrossegar una altra vegada al racó de les minories?

Encara queda una estona per arribar a casa, i el darrer alè de bateria del telèfon em recorda que cal passar pel súper a comprar paper de vàter i iogurts. Ve amb el hashtag #lavidacontinua. I té molta raó. La vida sempre continua.